

INFORMATIEVE RAAD 10 DECEMBER 2020

Notulen van de vergadering

Voorzitter: de heer P.A. Prins

Griffier: de heer H. Nubé

Tevens aanwezig: mevrouw H. van 't Riet (GL), mevrouw M.B.A. van Schoot (GL), mevrouw A-M de Smalen (GL), mevrouw Y. Yildiz-Kaya (GL), de heer R. Poelwijk (D66), mevrouw J.A. Pietersen (D66), de heer E.H. Timmer (VVD), de heer F.W. Geerts (PvdA), de heer N.C. Portegijs (PvdA), de heer P.J. Ruijgh (PvdA), de heer E.S. den Heijer (OnPD), de heer J.G.M. Sikking (OnPD), de heer L.R. Smits (OnPD) en de heer W. Advokaat (OD)

Vanuit het college aanwezig: burgemeester E. Boog, wethouder J.D.W. Klaasse, wethouder A.J.M. Scholten en wethouder M.A. Sikkes-van den Berg

1. Opening en mededelingen door de voorzitter, vaststelling agenda

De voorzitter heet iedereen van harte welkom.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen portefeuillehouder Klaasse

Er zijn geen mededelingen.

3. Invest-MRA

Wethouder Klaasse legt uit dat Invest-MRA een soort investeringsfonds is dat zich richt op de lokale economie maar vooral ook op de energietransitie en om de regionale economie duurzaam te maken. De overheid dient daar ook zijn rol in te nemen. Het levert zeker wat op voor Diemen maar of de gemeente wel of niet deelneemt maakt voor Invest-MRA niet zoveel uit hoeveel het uiteindelijk oplevert voor Diemen. Het is meer een solidariteitsbijdrage door met elkaar te bouwen aan een duurzame omgeving. Dit is een manier om ook buiten de grenzen van Diemen wat te doen aan duurzaamheid.

Er wordt een bijdrage gevraagd van 1 miljoen euro. De daadwerkelijke exploitatiekosten zijn de rentelasten daarvan. Het betekent op jaarbasis ongeveer € 20.000 en in principe blijft de gemeente eigenaar van de investering. Het is wel risicodragend. Er zullen ongeveer 25 businesscases ontwikkeld worden en daar zullen ook wel eens wat mislukkingen bij zijn maar het is niet echt een investering want de gemeente blijft eigenaar van een deel van het fonds.

Het college staat hier behoorlijk positief in. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is hier ook erg in geïnteresseerd, mede omdat deze regio geen eigen Regionale Ontwikkelingsmaatschappij heeft. Op andere plekken in Nederland heeft een ROM altijd toegevoegde waarde. EZ wil er eigenlijk ook in investeren en er een reguliere ROM van maken. Het onderwerp is deze week besproken door de wethouders EZ van de regio Amstelland en ook de wethouders Duurzaamheid willen dat primair wordt ingezet op de energietransitie en een ontwikkeling naar een duurzame economie en niet een algemene ROM.

Ouder-Amstel en Uithoorn hebben al ingestemd met deelname aan Invest-MRA. Niet bekend is of die instemming opnieuw moet worden afgegeven als de transformatie naar een ROM een feit zal zijn. Amstelveen heeft het in de begroting verwerkt en die is goedgekeurd. Amsterdam heeft al aangegeven dat zij de grote basis gaat verlenen.

Onafhankelijke Partij Diemen is van mening dat het stuk heel onduidelijk was. Er wordt bijvoorbeeld niet uitgelegd waar Invest-MRA voor staat. Het is een heel moeilijke tekst en er kan niet worden uitgehaald waar het over gaat. Wanneer de volgende keer zo'n voorstel wordt geschreven moet het meer in Jip en Janneke taal worden gezet. Wie is bijvoorbeeld eigenaar van het fonds?

Wethouder Klaasse zegt dat hij dezelfde ervaring had toen hij voor de eerste keer over Invest-MRA las maar op de betreffende website staan informatieve filmpjes en de meeste vragen zullen worden beantwoord in de presentatie die straks zal worden gegeven. Uiteindelijk komt er een besluitvormend voorstel, op zijn vroegst in januari maar dat kan ook februari of maart worden.

De voorzitter wijst erop dat aan het presidium is gevraagd om dit in januari te behandelen. Naar aanleiding van de discussie vanavond zal worden gekeken of er een conceptvoorstel kan worden geformuleerd wat dan volgende week voorligt in het presidium.

Wethouder Klaasse zegt dat als de gemeente bij de oprichtingsvergadering aanwezig wil zijn het gewenst is dat het voorstel in januari in de raad wordt behandeld. Voorts moet het eerst in het college worden besproken.

De heer Bos is projectleider ROM MRA Noord-Holland Noord en werkt bij de gemeente Amsterdam op Economische Zaken. Dat is nog een werktitel en dat verandert als de Invest-MRA echt wordt opgericht. Het voornemen is om de ROM op 1 juli 2021 op te richten. De ROM is een regionale ontwikkelingsmaatschappij die zich met name inzet voor energietransitie en circulaire economie. Het is een afdeling met business development. Dat zijn mensen die partijen in de regio met elkaar verbinden en innovatieve oplossingen bedenkt voor maatschappelijke opgaven als de energietransitie en de circulaire economie. Het andere onderdeel is een fonds waarmee wordt beoogd om ongeveer 100 miljoen uit de regio te halen en daarmee risicodragend te investeren via leningen of via eigen vermogen. Op dit moment worden gesprekken gevoerd met EZK dat mee wil doen in het fonds. Deze ROM is een schakel tussen de regio en Invest.nl. Invest.nl is opgericht in Den Haag en heeft landelijk 1,7 miljard om te investeren in innovaties.

De regio is gevoeliger voor de coronacrisis dan de rest van Nederland omdat hier een aantal bedrijfstakken zijn die buitengewoon gevoelig zijn voor corona. Een ROM kan een hulpmiddel zijn om uit de crisis te investeren waardoor er duurzame werkgelegenheid in de regio ontstaat. Invest.nl zal soms kijken naar de regio als er een innovatief project is om mee te financieren.

Een voorbeeld is een raffinaderij voor duurzame vliegtuigbrandstof die operationeel is geworden in Groningen omdat de ROM in Groningen geld beschikbaar heeft gesteld aan deze ondernemer. Als er hier een ROM was geweest was de kans heel groot geweest dat deze investering in de regio was geland omdat Schiphol een hele grote afnemer is van duurzame vliegtuigbrandstof. Een ander voorbeeld is composietmateriaal waarbij cellulosevezels worden verwerkt tot biocomposiet. Dan gaat het om een samenwerking bij Schiphol waar gras tussen de landingsbanen kan worden omgezet tot biocomposietplaten die bijvoorbeeld worden gebruikt in winkels op Schiphol Plaza.

Voor een sterk regionaal ecosysteem dient er een regionale strategie te zijn, bedrijven moeten zich hier willen vestigen. Daarbij zijn business development en investeringen nodig en die zijn momenteel onvoldoende in de regio aanwezig. Met een ROM worden die 2 dingen georganiseerd.

In de overige delen van het land zijn al regionale ontwikkelingsmaatschappijen. Alleen de MRA en Noord-Holland Noord hebben geen ontwikkelingsmaatschappij en is dus niet aangesloten op de systematiek van het ministerie van EZK. De regelingen rondom corona werden bijvoorbeeld via die regionale ontwikkelingsmaatschappijen verspreid naar de bedrijven in de regio. Dit is opgelost omdat er gebruik kon worden gemaakt van de ROM in de Zuidvleugel maar het is natuurlijk veel verstandiger om zelf een entiteit te hebben. Voor EZK is dat ook belangrijk want dan is er een landelijk dekkend stelsel terwijl deze regio ongeveer 25% van de landelijke economie vertegenwoordigt.

Bij de focus op projecten kan worden gedacht aan waterstof, het recyclen van dataservers en cetera. Er is een ondernemer bezig met het terugbrengen van beton naar de oorspronkelijke grondstoffen. Met business development kun je dan nagaan waar een afzetmarkt is voor de grondstoffen, hoe je aan het beton komt, welke vergunningen er nodig zijn. Alle mogelijkheden worden nagegaan opdat het geld dat er in wordt gestoken ook weer kan worden terugverdiend, oftewel het businessmodel. Service Industries is geïntroduceerd bij Invest.nl en daardoor heeft deze investeerder een vermogen gekregen van 7,5 miljoen waardoor ze hun fabriek kunnen vergroten. Op die wijze worden printplaten en andere onderdelen uit technische apparaten gerecycled waardoor alle waardevolle materialen opnieuw kunnen worden gebruikt en ook de minder waardevolle materialen worden naar grondstof herleid zodat tot 95% van een printplaat opnieuw kan worden gebruikt. Bij lokale warmte- en koudnetten zorgt business development ervoor dat beleid en regelgeving goed geregeld worden. De techniek is namelijk al bekend maar het is een probleem om die netten goed in te passen in de huidige systematiek.

Eerst wordt gekeken naar een goede financiering en hoe de netwerken bij elkaar kunnen worden gebracht voor een bepaald project. Dat vindt plaats bij de Amsterdam Economic Board en bij andere partijen die contact hebben met bedrijven. Daarnaast zijn er bedrijven die kleiner investeren tot ongeveer 2 miljoen en daarvoor zijn een aantal bestaande fondsen in de regio aanwezig. Er zijn ook bedrijven die hele grote bedragen nodig hebben van meer dan 5 miljoen. Die worden doorverwezen naar Invest.nl, Europese fondsen en andere financieringsmogelijkheden maar voor het gat tussen de 2 en 5 miljoen zijn er eigenlijk geen regionale fondsen. De ROM richt zich daarop. Dat doet ze deels zelf en deels in samenwerking met Invest.nl. De ROM financiert maximaal 50% van een project en de markt moet dus de andere 50% financieren. Dan gaat het om leningen die terug moeten worden betaald met rente en aflossing en het zijn investeringen in het eigen vermogen waardoor je aandeelhouder wordt in dat bedrijf met de verwachting dat het bedrijf later meer waard wordt waardoor je je aandelen voor een hoger bedrag kan verkopen. Met een investering van ongeveer 100 miljoen waarvan 75% door Invest.nl en 25% door de ROM kan een bedrag van misschien wel 1,2 miljard worden geïnvesteerd in de regio door het multipliereffect van 4. Het gaat om langjarige projecten want het duurt een poosje voordat die projecten goed gaan renderen.

De gemeenten in de MRA en Noord-Holland Noord besluiten tot deelname in de ROM en worden aandeelhouder. De provincie Noord-Holland wordt aandeelhouder en het rijk, in casu het ministerie van EZK. In de vergadering van aandeelhouders van de BV worden dingen besproken en besloten. Er is een onafhankelijke raad van commissarissen. Er is een onafhankelijk investeringscomité die toetst of alle voorstellen die door het fonds worden aangeleverd om in te investeren voldoen aan het kader dat van tevoren is afgesproken. Daarnaast is er een Ontwikkel BV en die heeft een subsidierelatie met de MRA en krijgt geld van de MRA voor de financiering van de business developers. Zij sluit een overeenkomst met Amsterdam in Business, de partij die bedrijven naar de regio haalt, om ervoor te zorgen dat de juiste internationale bedrijven naar de regio komen en die een toevoeging zijn aan de bedrijven die er nu al zitten.

In het Platform economie hebben de portefeuillehouders economie afgesproken dat elke gemeente 1 procent van de gemeentebegroting inlegt. Dat kan deels uit het eigen vermogen of het kan worden geleend op de kapitaalmarkt in de huidige omstandigheden tegen hele lage percentages. Verwacht wordt dat dat geld uiteindelijk in 5-6 jaar geïnvesteerd zal worden en het hoeft dus niet in één keer te worden overgemaakt. Afhankelijk van hoe de gemeente dit ziet kan eventueel een risicoreserve worden opgenomen in de begroting. KPMG heeft een onderzoek uitgevoerd en daar komt uit dat kan worden verwacht dat de investering die nu wordt gedaan na ongeveer 25 jaar teruggaat naar de gemeente. Met de marktcijfers wordt ingeschat dat die 100 miljoen ongeveer 140 miljoen wordt. Als er echter minder rendement is en meer risico blijft over 25 jaar die 100 miljoen ongeveer 100 miljoen en krijgt de gemeente dus zijn inleg terug. Een aantal van de leningen en participaties zal namelijk mislukken. Bedrijven kunnen failliet gaan of kunnen hun lening niet meer terugbetalen maar verwacht wordt dat de positieve bedrijven de mislukkingen ruim kunnen compenseren. Als alles de verkeerde kant opgaat met de verkeerde marges is er sprake van een revolving van ongeveer 85%. De gemeente is dan 15% van het ingelegde bedrag kwijt maar heeft wel 20 jaar lang geïnvesteerd in energietransitie en een circulaire economie waardoor de maatschappij wel duurzamer is gemaakt.

Een aantal gemeenten heeft er al toe besloten en een aantal gemeenten zullen dat begin volgend jaar doen. De kwartiermakersfase is inmiddels afgerond, alle dingen die nodig zijn om tot besluitvorming te komen, en volgend jaar wordt begonnen met de implementatiefase om ervoor te zorgen dat de ROM per 1 juli 2021 kan worden opgericht. Op dit moment vindt een gesprek plaats met EZK om te kijken onder welke voorwaarden het ministerie aandeelhouder wil worden. Na de start per 1 juli zal het fonds geleidelijk gevuld worden.

De voorzitter vraagt aan de heer Bos of bij de sheets in iBabs ook een bijlage kan worden gedaan waarin de betekenis van alle bijlagen wordt uitgelegd.

De heer Bos zegt toe dat alle afkortingen et cetera zullen worden uitgelegd.

Ons Diemen merkt op dat als bijvoorbeeld wordt geïnvesteerd in warmte- en koudnetten ook moet worden ingekaderd waarin wordt geïnvesteerd, dat er bijvoorbeeld geen gebruik wordt gemaakt van biomassa. Een gemeente als Purmerend zou dat bijvoorbeeld best willen maar Diemen niet. Hoe gaat het kader eruit zien als er sprake is van innovatie waarbij geen investeringen mogen worden gepleegd in grote bedrijven? Wie gaat de leden in de Raad van commissarissen benoemen en waar komen die vandaan?

D66 begrijpt de nut en de noodzaak van het hele project. Deze materie is te complex om er op dit moment vragen over te stellen maar in de fractievergadering zal daar met wethouder Klaasse en misschien ook wel wethouder Sikkes over worden gediscussieerd maar de fractie staat hier in principe positief in.

GroenLinks vraagt hoe het komt dat deze regio achterloopt wat betreft dit soort regionale ontwikkelingsmaatschappijen. Is het genoemde bedrag van 100 miljoen het minimale om te kunnen starten? Begrepen wordt dat al een aantal gemeenten heeft ingestemd. Op wat voor bedrag wordt dan al uitgekomen? Is de 1 miljoen van Diemen een eenmalige bijdrage en voor welke termijn of kan in de toekomst wellicht weer een beroep worden gedaan op de gemeente voor een bepaald bedrag?

PvdA vraagt wat de rol van de raad is wat betreft het aansturen van deze grote hoeveelheid geld. Is het zo dat de raad wat betreft investeringen op grote afstand staat en zo nu en dan een vraag mag stellen aan het college of krijgt de raad ook een rol in het geheel?

Wethouder Klaasse merkt op dat de gemeente Diemen geen fan is van biomassa. De gemeente Ouder-Amstel heeft bij het besluit tot deelneming als voorwaarde gesteld dat het niet zo mag zijn dat er iets wordt gedaan met biomassa want dat is niet duurzaam. Een vraag aan de heer Bos: in hoeverre kan de gemeente Diemen dat ook zeggen en wordt dit dan geblokkeerd voor het gehele fonds of alleen in het bedrag waar de gemeente zelf een deelname in heeft? Kan bij de oprichting in de statuten worden gezet dat Diemen biomassa geen bijdrage vindt aan een duurzame economie? In hoeverre staat het ministerie van EZK achter de oorspronkelijke gedachte van duurzaamheid en energietransitie of ziet zij een meer klassieke rol voor zich en gaat dit eventueel ten koste van de 100% investeringen in duurzaamheid?

De heer Bos legt uit dat in het investeringsreglement vooraf wordt bepaald wat voor soort investeringen worden gedaan, op welke manier en de verspreiding. Van tevoren worden de regels geformuleerd waaraan de fund manager moet voldoen om te mogen investeren. De Raad van commissarissen controleert of de fund manager zich houdt aan het investeringsreglement. De gemeenten die vanaf het begin meedoen hebben inzage in het investeringsreglement en kunnen daar invloed op uitoefenen. Wat belangrijk is voor de regio zal terugkomen in het investeringsreglement.

In de Raad van commissarissen worden onafhankelijke mensen benoemd die deels verstand hebben van energietransitie en deels van circulaire economie. Zij worden door de aandeelhouders benoemd. Meestal is er sprake van unanimititeit wanneer er wordt gestemd in een aandeelhoudersvergadering maar een aandeelhouder kan altijd tegenstemmen wanneer die het niet eens is met zo'n voorstel.

Er was hier nooit zo'n fonds omdat eigenlijk de verwachting was dat in de regio voldoende geld beschikbaar is omdat hier alle banken zitten. In het verleden is geprobeerd om een regionale ontwikkelingsmaatschappij op te richten. Uiteindelijk hadden alle partijen uit Noord-Holland, Utrecht en Flevoland bij elkaar 40 miljoen als cofinanciering voor wat EZK op tafel legde en toen verhoogde het ministerie op het laatst het bedrag tot 60 miljoen en vond dat de andere partijen ook 60 miljoen moesten doen. Dat konden die niet en dat is een van de redenen waarom het niet is doorgegaan. Tegelijkertijd had het ministerie van BZK voorgesteld dat deze 3 provincies een soort superprovincie moesten worden en dat maakte de samenwerking tussen de 3 provincies lastiger.

Verwacht wordt dat er ongeveer 100 miljoen wordt binnengehaald als uitgegaan wordt van een bijdrage van 1% van alle MRA-gemeenten. Dat is exclusief de bijdragen van Noord-Holland Noord, de provincie en van EZK. Amsterdam begint met een bedrag van 40 miljoen. Dat is in principe door de raad van Amsterdam besloten. Er zullen een aantal gemeenten zijn in de MRA die niet meedoen maar er zal een heel eind worden gekomen richting die 100 miljoen.

De 1 miljoen van Diemen is een eenmalige investering en verwacht mag worden dat die investering over 25 jaar kan worden terugbetaald. Als in de tussentijd veel goede bedrijven met winst verkocht kunnen worden kan een deel van die 1 miljoen uit de winst van de ROM worden terugbetaald. Die 1 miljoen mag 10 jaar gebruikt worden om te investeren en daarna moet er 15 jaar rendement gemaakt worden. Het kan zijn dat de aandeelhouders over 8 jaar zeggen dat ze zien dat het goed gaat en dat ze misschien wel wat bij willen storten maar dat is geen verplichting. De investering is de rentelasten die in de gemeentebegroting terechtkomen.

De regionale ontwikkelingsmaatschappij is een entiteit op afstand van de overheid om te voorkomen dat overheden een directe invloed hebben op de investeringsbeslissingen. Daar wordt iemand voor ingehuurd die kennis van zaken heeft, die dus afweegt of de investering voldoet aan het investeringskader dat van tevoren is vastgesteld en ook kijkt of de investering het rendement opbrengt dat is beloofd, dat dus de lening kan worden afgelost met rente of dat een deel wordt genomen van de aandelen van het bedrijf met de verwachting dat die later duurder kunnen worden verkocht. De Amsterdamse gemeenteraad wordt eens per jaar geïnformeerd over hoe het gaat met de deelneming.

EZK zou het liefst een klassieke ontwikkelingsmaatschappij hebben die investeert over de breedte van alle economische sectoren die belangrijk zijn voor de regio. Amsterdam en een aantal gemeenten die er al toe besloten hebben gaan echter uit van een groenfonds. Waarschijnlijk komen er 2 fondsen, namelijk een groenfonds en een breed fonds waarbij het geld van EZK in het brede fonds gaat waarbij voor een deel cofinanciering vanuit de regio op tafel moet komen en de bedoeling is dat dit deels uit het groenfonds wordt gehaald met de belofte van het ministerie dat zij dit later weer aanvult. Dan komt er dus uiteindelijk veel meer geld ter beschikking voor de regio dan die 100 miljoen.

Als veel gemeenten die vanaf het begin meedoen zeggen dat ze biomassa een ongewenst element vinden in het investeringskader komt het er niet in. Het investeringsreglement wordt voorgelegd bij alle gemeenten die ja zeggen. Geprobeerd wordt om van tevoren allerlei ongewenste politieke dingen niet in het investeringsreglement naar voren te laten komen.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt of er ook scenario's zijn waarbij het mis kan gaan. Zijn de regels uit het investeringsreglement bekend voordat de gemeente besluit of ze wel of niet meedoet?

De heer Bos zegt dat als alles fout gaat de verwachting is dat er sprake is van een revolving van 85%. Dat betekent dat van het bedrag van 1 miljoen 850.000 wordt teruggekregen maar dan heeft de gemeente wel 20 jaar geprobeerd om de economie beter te maken en werkgelegenheid en innovatie gecreëerd. Verwacht wordt dat deze kans heel klein is en dat dit de ondergrens is voor als alles fout gaat.

Eerst zegt een gemeente ja en dan wordt het investeringskader voorgelegd. De gemeente kan dan zeggen wat wel en niet een goed idee is en daarna wordt gegaan naar de notaris om een en ander vast te leggen.

Onafhankelijke Partij Diemen begrijpt dat de gemeente eerst ja zegt maar als de gemeente later het niet eens is met het investeringskader dat wordt voorgelegd, kan dan alsnog nee worden gezegd?

De heer Bos zegt dat dat kan. De gemeente zegt in principe ja en ziet de statuten en het investeringskader et cetera. Als er zaken in staan die voor de gemeente onverteerbaar zijn kan altijd nee worden gezegd want het bedrag wordt niet gestort. Als dan alsnog nee wordt gezegd zijn daar geen kosten aan verbonden.

De voorzitter wijst erop dat de gemeente Amsterdam nog steeds in de energieplannen schrijft dat ze afhankelijk is van de energiecentrale van Vattenfall in Diemen waar de energie door biomassa wordt opgewekt. Wat kan Diemen doen als de grote gemeente Amsterdam dit toch wil doorzetten?

De heer Bos legt uit dat zal worden geprobeerd het in de statuten zo te omschrijven dat de grote aandeelhouders niet alleen dit soort beslissingen kunnen nemen. Er zou bijvoorbeeld kunnen worden gezegd dat wanneer een grote deelnemer als Amsterdam of de provincie Noord-Holland iets wil ze minimaal 4 kleinere partijen moet meenemen of bijvoorbeeld de helft van alle kleine partijen. Zo krijgt een kleinere partij meer te zeggen dan de 1% van het aandeelhouderschap.

Er zijn 2 manieren van besluitvorming. Ten eerste 50% + 1, de reguliere manier van besluitvorming. Vervolgens, als de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland samen meer dan 50% hebben moeten een aantal kleinere partijen instemmen met dat besluit. Over het algemeen komt het echter weinig voor dat partijen zullen zeggen van dat vinden we geen goed idee.

Ons Diemen vraagt of wethouder Klaasse voor de behandeling van het voorstel in januari aan de raad kan meedelen of er sprake is van enige overeenstemming binnen de AM-gemeenten dat een investeringsreglement waar biomassa in staat niet zal worden geaccepteerd.

De heer Bos geeft aan dat de wethouders Economische zaken met elkaar een gemeenschappelijk standpunt kunnen innemen. Dan is het handig als de projectleiding dat van tevoren weet want dan wordt daarmee rekening gehouden bij het maken van het investeringsreglement. Alles wat van tevoren bekend is en redelijkerwijs kan worden verwerkt in het reglement zal ook in het reglement worden opgenomen om te voorkomen dat er later obstakels komen. Natuurlijk wordt ook geprobeerd rekening te houden met welke zaken politiek gevoelig zijn bij het samenstellen van het investeringsreglement.

GroenLinks vraagt of het enkel gaat om investeringen in de regio of dat het ook zo kan zijn dat het gaat om initiatiefnemers in de regio die plannen elders hebben.

De heer Bos legt uit dat het erom gaat dat de economische impact plaatsvindt in Noord-Holland Noord of de MRA. De bedrijven moeten in de regio gevestigd zijn. In uitzonderingsgevallen zou het kunnen zijn dat er sprake is van een moederbedrijf in het buitenland met een dochter in de regio maar de werkgelegenheid moet hier groeien en de lucht moet hier schoner worden.

De voorzitter vraagt of goed wordt begrepen dat er per jaar maar 10 miljoen beschikbaar is omdat er sprake is van een revolving fund.

De heer Bos legt uit dat iedere gemeente zich committeert aan het bedrag van die ene procent. Dan is er in totaal ongeveer 100 miljoen beschikbaar maar de verwachting is er absoluut niet dat dat bedrag in één jaar wordt uitgegeven aan goede projecten in de regio. De fund manager neemt ongeveer 5 jaar de tijd om goede projecten te financieren. De fund manager zal beginnen met 20 miljoen en als dat bedrag bijna is geïnvesteerd zal hij aan elke gemeente de volgende 20% vragen. Dat betekent dat de rentelasten voor de gemeente geleidelijk oplopen. De business developers in de regio zijn nu bezig in de regio om een pijplijn te maken van projecten die mogelijk gefinancierd kunnen worden door de regionale

ontwikkelingsmaatschappij. Het zou verbazingwekkend zijn als er binnen 3 jaar zoveel goede projecten zijn die passen in het investeringskader, financieel voldoende zijn om te revolveren en meehelpen aan energietransitie en circulaire economie.

De fund manager krijgt 10 jaar tijd om te investeren omdat het moet gaan om goede rendabele projecten die voldoen aan de eisen die van tevoren zijn vastgesteld en dat dus bijvoorbeeld mensen niet om andere redenen het geld snel opmaken. Als er nog geld over is in bijvoorbeeld jaar 8 of 9 kunnen de aandeelhouders besluiten dat ze er 11 of 12 jaar van maken maar geprobeerd wordt om van tevoren een helder kader te maken.

PvdA vindt de heer Bos zeer optimistisch. De gemeente moet 1 miljoen investeren en als alles tegenzit komt er € 850.000 terug en er is 10 jaar geïnvesteerd in projecten met hopelijk milieuwinst maar het lot wordt helemaal in handen gelegd van de aandeelhouders en de fractie heeft daar niet zoveel vertrouwen in als wordt gezien hoe dat bij andere bedrijven gaat. Een aandeelhouder denkt vooral aan zijn eigen portemonnee en niet zozeer aan het algemeen belang. Het kan ook zijn dat de gemeente geld investeert in dit project en dan na 4 jaar moet worden vastgesteld dat het toch niet zo'n gelukkige keus is. Er is bijvoorbeeld in 3 jaar tijd een enorme omslag geweest in het denken over biomassacentrales en dat wordt ook bij windmolens gezien. Eerst was dat de toekomst van de energie maar tegenwoordig is er een brede volksbeweging die zelfs een kleine windvanger op het dak wil tegenhouden. Dat zijn ook ontwikkelingen waarmee rekening moet worden gehouden.

De heer Bos zegt dat hij als projectleider probeert om een eerlijk en gebalanceerd verhaal te houden. De verwachting dat het fonds revolverend is, is best een harde belofte. KPMG heeft onderzocht welk soort bedrijven kunnen worden gefinancierd, wat voor soort financiering krijgen die, wat voor risico zit daaraan vast, wat is het rendement, hoeveel van die bedrijven gaan failliet en als ze failliet gaan, hoeveel bedrijven kunnen dan nog hun rekening terugbetalen. Volgens KPMG levert de investering van 100 miljoen 140 miljoen op. Dingen kunnen goed gaan of heel slecht en KPMG gaat van het midden uit. Daarom is gevraagd aan KPMG om een berekening als er minder rendement is, meer risico, er gaan meer bedrijven failliet en je houdt minder over. Dan wordt uitgekomen op 100 miljoen. Vervolgens is aan KPMG gevraagd om het nog eens voorzichtiger te maken en dan komt het rekenmodel uit op 85%. Dat is geen garantie maar omdat de risico's echt zijn getoetst kan dit in alle eerlijkheid worden verteld. Spreker belooft geen dingen waarvan hij zeker weet dat het niet waar is. Er zijn heel veel dingen onderzocht voordat dit op deze manier kon worden gepresenteerd.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt of het rapport van KPMG beschikbaar is voor de raad.

De heer Bos legt uit dat met KPMG is afgesproken dat het een vertrouwelijk rapport is. In het ontwerp voorstel van de Invest-MRA staat de samenvatting van het KPMG-rapport. Dat voorstel wordt omgewerkt naar een ROM-voorstel waarin alle huidige inzichten, zoals de wethouder aangaf, verwerkt worden. Het voorstel zal worden gestuurd naar de wethouder en dan kan die kijken of de samenvatting kan worden gedeeld.

Onafhankelijke Partij Diemen vindt dat het rapport beschikbaar moet zijn voor de mensen die in dat fonds gaan investeren.

De voorzitter merkt op dat de raad niet kan interveniëren tussen wat tussen KPMG en Invest-MRA is afgesproken. Aan het presidium is gevraagd om het voorstel te agenderen voor de raad van januari. Dat betekent dus dat er tussen nu en volgende week donderdag er een conceptbesluit moet liggen. Daarnaast worden er mogelijk nog wat stukken nagezonden in

de periode tot de informatieve raad in januari. Gaat de wethouder de kwestie van de biomassa aan de orde stellen in de AM-gemeenten?

Wethouder Klaasse geeft aan dat de wethouders Economische zaken van de AM-gemeenten hierover hebben gesproken en dit leeft ook in Ouder-Amstel maar het gaat er vooral om dat het in het investeringsreglement goed wordt geregeld. Als het niet goed is geregeld komt de vraag of Diemen wel mee wil doen. De raad kan prima een besluit nemen met een motie of het kan al in het voorstel worden opgenomen van wij doen mee onder de voorwaarde dat dit in het investeringsreglement staat. Dit zal ook nog even worden besproken met collega-wethouder Sikkes-van den Berg want het gaat vooral om houtige biomassa. Daarom zal goed worden gekeken naar de formulering maar er wordt uitgegaan dat hier met de raad prima kan worden uitgekomen. Duidelijk is dat het college en raad van Diemen niet willen dat houtige biomassa wordt gebruikt en daar zal het investeringsreglement op worden getoetst.

De heer Bos meldt dat op dinsdag 15 december er een MRA-actueel is waar de regionale ontwikkelingsmaatschappij en duurzaam herstel op de agenda staan. Op de website van de MRA staan de mogelijkheden om zich daarvoor aan te melden en daar zullen de wethouder Economische zaken van Amsterdam en de gedeputeerde Economische zaken van de provincie Noord-Holland onder andere praten over deze regionale ontwikkelingsmaatschappij. Het is een digitale sessie en er kan ook gechat worden met vragen et cetera.

De voorzitter verzoekt de griffie om dit te melden bij de raadsleden.

4. 1^e wijziging op de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Diemen 2020

D66 heeft begrepen dat de eigen bijdrage € 7,50 is maar dat is bij elke gemeente anders en het is interessant om te weten waarom dat het geval is. In het voorstel staat dat dit betrekking heeft op ongeveer 10 mensen. Aan wat voor criteria moet men voldoen om die HHT voor maximaal 2 uur per week te kunnen krijgen?

Dit is ook in het leven geroepen om ervoor te zorgen dat de huishoudelijke hulpen aan het werk blijven maar in Diemen is er een ontzettend tekort aan huishoudelijke hulp. Daar zit enige discrepantie tussen. Deze regeling is in 2017 in het leven geroepen en waarom heeft de gemeente dan besloten om daar nu pas van gebruik te maken en de subsidie aan te vragen?

Ouderenpartij Diemen meldt dat de fractie zal instemmen met de gevraagde beslissing.

PvdA vindt het goed dat er nu deze voorziening is. De kosten zijn € 7,50 per uur. Wat gebeurt er als de voorziening wel nodig is maar het bedrag is te hoog voor iemand om dat te betalen. Hoe wordt hierin voorzien?

Ons Diemen gaat akkoord met deze kleine wijziging en steunt het voorstel.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt wat HHT betekent. Er staat in het voorstel dat de inzet van de medewerkers kan wisselen. Waarom is dat? Graag de volgende keer dit soort voorstellen in Jip en Janneke taal maar het kan als hamerstuk naar de raad.

GroenLinks stemt in met de gevraagde beslissing.

Wethouder Klaasse memoreert dat de raad al akkoord is gegaan met het weer invoeren van de huishoudelijke toelage diensten thuis bij het goedkeuren van de begroting want daar was € 25.000 voor opgenomen en het wordt nu geregeld in een verordening. De verwachting van 10 mensen is een gok. Er zijn 2 doelgroepen. Enerzijds heb je mantelzorgers en anderzijds heb je mensen die nu al de maatwerkvoorziening Hulp in de Huishouding ontvangen. De laatste groep wil soms wel wat extra inzet, bijvoorbeeld voor het buiten ramen lappen of om de zolder goed op te ruimen. Dat zit niet in de reguliere hulp voor de huishouding. Er wordt dus van uitgegaan dat dit maar een enkele keer per jaar bij dit soort mensen plaatsvindt. Bij de mantelzorgers kan het een structurele ontlasting van de druk zijn. Dit is ook met Markant besproken en die denkt dat de groep niet groot is maar dat de verlichting die het biedt bij die mensen wel heel groot is.

In 2017 is het afgeschaft. De gemeente heeft hier ooit geld van het rijk voor gekregen. Toen is het ingevoerd maar in een jaar is er maar ongeveer € 2000 verbruikt en toen is gezegd dat er van de regeling eigenlijk toch geen gebruik wordt gemaakt. Halverwege dit jaar bij de aanbesteding van hulp bij het huishouden bleek in het aanbestedingsdocument dat Uithoorn en Ouder-Amstel het nog wel doen. Veel gemeenten doen dit niet meer maar de 2 gemeenten waarmee de aanbesteding wordt gedaan doen het nog wel en wil Diemen wat doen voor de mantelzorgers, dan moet het weer worden ingevoerd.

De € 7,50 is een middenweg. Uithoorn heeft een eigen bijdrage van € 5 per uur en Ouder-Amstel van € 10 per uur. Als iemand dit niet kan betalen zijn er eventueel mogelijkheden in de bijzondere bijstand en er kan worden gekeken of iemand misschien toch in aanmerking komt voor uitbreiding van de maatwerkvoorziening voor bij het huishouden maar er wordt van uitgegaan dat als het maar een keer is er € 15 kan worden betaald om de zolder goed op te ruimen.

Bij de mantelzorgers valt het nog wel mee met wisselende contacten. Daar is vaak een vast gezicht maar bij heel veel mensen is dit een incidentele voorziening en daar worden verschillende personen voor ingezet. Voor de mantelzorgers wordt niet gekozen voor een maatwerkvoorziening of een algemene voorziening met een duurzame hulpverleningsrelatie want dan zou het onder het abonnementstarief vallen. De mensen hoeven dus geen € 19 per maand te betalen om van deze voorziening gebruik te kunnen maken.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar de raad gaat.

5. Mededelingen portefeuillehouder Boog

Er zijn geen mededelingen.

6. Bijpraatsessie coronacrisis college en raad

De heer Boog merkt op dat de horeca het ongelooflijk moeilijk heeft. Veel zaken staan op het punt om om te vallen. Er dient extra steun te komen voor de horeca en een speciale regeling voor startende ondernemers. De regio loopt wat dat betreft voorop bij de lobby bij het kabinet om dit te bewerkstelligen. Starters komen over het algemeen niet in aanmerking voor de belangrijkste steunmaatregelen zoals subsidie voor de loonkosten of voor vaste lasten als de huur van bedrijven. Die worden namelijk berekend op basis van het omzetverlies in vergelijking met de andere maand maar veel starters hebben geen referentiemaand omdat ze net voor of na de crisis zijn begonnen of een zaak hebben overgenomen. In Diemen speelt dat bijvoorbeeld bij House of Bird.

Daarnaast zouden alle regelingen voor de horeca ruimer moeten zijn. Het laatste extra pakket van het kabinet is een stap in de goede richting maar het is echt onvoldoende voor

veel horecazaken om te overleven en daarom blijft de regio lobbyen voor een verbetering van de landelijke steunpakketten voor de horeca. Aanstaande dinsdag wordt daar nader over gesproken in het regionale overleg. Burgemeester Halsema heeft bijna dagelijks contact met het kabinet om iets te bereiken op dit punt.

De voorzitter vraagt of gemeenten, los van de landelijke regelingen, noch mogelijkheden hebben om de horeca bij te staan.

De heer Boog zegt dat ondersteunende maatregelen worden genomen als promotie van de horeca maar voor de rest heeft een gemeente heel weinig mogelijkheden.

Onafhankelijke Partij Diemen memoreert dat Diemen de afgelopen weken 3 keer in het nieuws is geweest. Een wintersportbedrijf, Mark's Catering en Scheerlicht is op televisie in beeld gekomen. Vorige keer is toegezegd door wethouder Scholten dat de markt geen huur hoeft te betalen en misschien is er ook wat te regelen voor winkels maar er is nog heel veel werk te doen. De burgemeester zou veel invloed kunnen hebben op verhuurders om dit soort bedrijven te helpen. Zit de heer Boog bij het burgemeestersoverleg om daar invloed uit te oefenen om op een positieve manier uit deze ellende te komen als Diemen?

GroenLinks merkt op dat bij de Tozo-regeling gekeken gaat worden naar de rechtmatigheid. Er kan een groep ondernemers zijn geweest die de formulieren heeft ingeleverd maar wellicht in de snelheid dingen niet goed heeft gecontroleerd. In hoeverre wordt hier goed naar gekeken zodat er geen grote gevolgen van zijn? Natuurlijk moeten de middelen wel worden gebruikt waarvoor ze dienen.

Door de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 krijgt de burgemeester aanvullende bevoegdheden. Is hier ook een rol voor de gemeenteraad en zo ja, hoe ziet die rol eruit?

De heer Boog zegt dat het de meeste zoden aan de dijk zal zetten als het kabinet over de brug komt met verruimde steunpakketten. Wat de gemeente zelf kan doen is heel erg beperkt. Uiteraard wordt geprobeerd om in het regionale overleg dit soort zaken prominent naar voren te brengen en dat lukt in goede samenwerking met Amsterdam. Een aantal bevoegdheden zijn door de nieuwe wet weer teruggegaan naar de burgemeester want die lagen bij de voorzitter van de veiligheidsregio. Over de toepassing van deze maatregelen dient direct verantwoordelijkheid te worden afgelegd aan de gemeenteraad terwijl in de situatie tot nu toe de voorzitter van de veiligheidsregio de meeste besluiten nam. Dan is er wel een verantwoording achteraf op basis van de Wet op de veiligheidsregio's maar geen directe link qua verantwoording tussen de gemeenteraad en de burgemeester. Het is wel zo dat er nu misschien iets meer maatwerk mogelijk is maar het kan niet zo zijn dat nu elke gemeente zijn eigen maatregelen en uitzonderingen gaat toepassen op het coronabeleid. Er zijn al veel onduidelijkheden over het beleid en dan helpt het niet als gemeenten daar allemaal van gaan afwijken. Als het nodig is zal van tevoren met de raad van gedachten worden gewisseld als dit een belangrijk of afwijkend punt is van wat in de regio gebeurt. Als er noodmaatregelen moeten worden getroffen zal daar achteraf verantwoording over worden afgelegd.

Wethouder Klaasse legt uit dat de gelden voor de steunmaatregelen Now en Tozo vanuit het rijk komen. Hopelijk worden die rijksregelingen ook voor startende ondernemers wat flexibeler en dan zal ook in gesprek worden gegaan met House of bird. Daar zal in ieder geval gericht naar worden gekeken. Nu worden dingen gedaan die passen binnen het beperkte EZ-budget en het beperkte Daarom Diemen-budget en dan gaat het over borrelboxen verloten voor mensen die winterkleding kopen zodat daar de winkeliers en de

horeca in Diemen mee worden geholpen, de wensmaaltijden, de Koop Lokaal-acties et cetera. Hiermee wordt enerzijds een beetje extra omzet gegenereerd en worden mensen bewust gemaakt van het feit dat door bezorgen en afhalen ondernemers in Diemen door de winter kunnen worden geholpen. Mogelijkerwijs zijn er nog meer creatieve dingen te bedenken en het college staat open voor suggesties uit de raad.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt of de gemeente in staat is om panden van noodlijdende bedrijven op te kopen zodat ze in ieder geval geen hypotheek meer hebben en dat de ondernemers het later weer terug kunnen nemen.

Wethouder Klaasse geeft aan dat de gemeente niet veel panden meer opkoopt omdat er geen actief grondbeleid wordt gevoerd. Het is ook de vraag of de gemeente dat moet doen want dan wordt getreden in concurrentieverhoudingen. Overigens staan veel panden in de verhuur en de huurbazen zijn tamelijk moeilijk bereikbaar. Overigens is de gemeente zelf ook verhuurder van bijvoorbeeld Het wapen van Diemen. Bekeken wordt wat andere verhuurders doen en daar zal dan ook op worden aangesloten. Bij Laterr is al enige coulance toegepast en het college gaat dat ook doen bij Het wapen van Diemen. Natuurlijk kunnen huurbazen worden aangesproken en hopelijk luisteren ze want die hebben er ook niets aan als een pand van een horecazaak maanden leeg komt te staan.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt of een motie moet worden ingediend om het college in die zin tot actie te bewegen als zij huurbazen wil aanspreken of banken met een hypotheek. Dat moet nu worden gedaan en niet over een maand. Ook de burgemeester kan zijn invloed uitoefenen want zij zullen eerder naar hem luisteren dan naar de raad. Alles moet in het werk worden gesteld om deze belangrijke bedrijven voor Diemen te ondersteunen en te behouden. Wellicht kan het investeringsfonds voor starters hiervoor worden gebruikt want daar wordt heel weinig van gebruik gemaakt. Het geld van een investering van 1 miljoen in Invest-MRA kan beter worden gebruikt om de eigen bedrijven te helpen.

Wethouder Klaasse zegt dat de gemeente al een aantal huurbazen heeft aangesproken. De ervaringen met eerdere interacties met de huurbaas van het winkelcentrum zijn niet goed omdat ze tamelijk Oost-Indisch doof is voor alles wat op lokaal niveau gebeurt maar in ieder geval wordt de suggestie overgenomen dat zeker een brief zal worden verstuurd naar de huurbazen.

Wethouder Sikkas legt uit dat als een aanvraag in het kader van de Tozo-regeling niet klopt de uitkering geheel of gedeeltelijk wordt teruggevorderd. Als blijkt dat de aanvrager dit bewust heeft gedaan zal er ook een boete worden opgelegd wegens schending van de inlichtingenplicht. Ingeval de fout door de gemeente is gemaakt zal alleen worden teruggevorderd als de aanvrager redelijkerwijs had kunnen weten dat hij die inlichtingen had moeten verschaffen. Dan is een boete uiteraard niet aan de orde. Bij de inning van de vordering wordt altijd rekening gehouden met de financiële draagkracht van de debiteur conform het gebruikelijke aflossingsbeleid.

7. 2^e Voortgangsrapportage en (slot) Begrotingswijziging 2020 Duo+

PvdA vraagt hoe het staat met de dienstverlening. De gemeentesecretarissen van de 3 gemeenten zijn inmiddels weg uit hun functie. Begrepen wordt dat dat de reden is om de directiestructuur te veranderen maar aangenomen kan worden dat in alle gemeenten de gemeentesecretaris gewoon wordt vervangen. Waarom moet dan het directiemodel worden gewijzigd?

GroenLinks heeft vragen over de start van het project inclusief werkgeverschap en de start van het proces om te komen tot een gezamenlijke visie op werkgeverschap. Hoe staat het hiermee gezien de coronacrisis en de ontwikkelingen wat betreft hoger management? Een raadsledenplatform Duo+ is best nuttig omdat er grote veranderingen zijn. Daarover is vandaag contact geweest met mevrouw Wielage en mevrouw De Graaff over wat zij ervan vinden. Het zou goed zijn om te weten hoe de andere gemeenten hierin staan om te kijken of op termijn toch zo'n overleg weer mogelijk is. Welke stappen dienen te worden gezet om te kijken of deze behoefte ook bij de andere gemeenten speelt?

Onafhankelijke Partij Diemen geeft aan dat de heer Sikking er nu in zit en dat mevrouw De Graaff eruit is gegaan maar eens met de suggestie van GroenLinks. Er is in het verleden altijd gesproken over de 3 k's maar over de ontwikkeling daarvan wordt weinig gezien. Is Duo+ inmiddels door de financiële badkuip heen? Het wordt wel tijd dat de samenwerking nu in de opgaande lijn zit maar dat wordt niet uit het stuk gehaald. Van de detachering wordt gezegd dat alles duurder is maar uiteindelijk zijn de kosten nul. Hoe kan dat? Er wordt gesproken over een veiligheidsincident waarvoor het advies € 65.000 kost. Over wat voor veiligheidsincident wordt dan gesproken? Er is ooit over gesproken dat er een gemeente bij zou komen. Hoe staat het met die ontwikkeling?

D66 vraagt of de crisisbeheersing meer is gericht op de eigen organisatie van Duo+ of meer op de bij de veiligheidsregio aangesloten gemeenten. Hoe wordt voorkomen ondanks de duidelijke afspraken die hierover worden gemaakt dat er toch niet situaties van 2 kapiteins op 1 schip ontstaan.

Ouderenpartij Diemen heeft kennisgenomen van de voortgangsrapportage en zal instemmen met de gevraagde beslissing.

Ons Diemen constateert dat de meerkosten voor de accountant Duo+ voor zijn eigen rekening neemt maar uiteindelijk wordt dat toch betaald door Diemen. De samenstelling van de directie is al eerder aan de orde geweest en toen is er over gesproken dat dat van een eenhoofdige naar een tweehoofdige leiding ging maar de fractie maakt zich zorgen over de wisselingen in het directiebestuur. Misschien is er iets te bedenken waardoor daar meer continuïteit in kan worden gekregen.

De heer Boog zegt dat er bij Duo+ steeds meer nadruk is gekomen op het leveren van maatwerk voor gemeenten. Soms is harmonisatie prima als dat aansluit bij de eigen uitgangspunten en dat dat kosten kan besparen maar als maatwerk effectiever is dient daarvoor te worden gekozen en Duo+ denkt daar steeds meer in mee. Daarnaast zijn er steeds betere afspraken gekomen tussen de gemeente als opdrachtgever en Duo+ als opdrachtnemer en er is steeds meer duidelijkheid over de verwachtingen onderling. Door alle investeringen in ICT en Cloud-toepassingen en de goede ondersteuning vanuit Duo+ is het thuiswerken voor de medewerkers heel goed van de grond gekomen. Ook positief is de doorontwikkeling van P&O en de informatieveiligheid en het verbeteren van het archief. Ook de ondernemingsraad is over het algemeen heel positief over hoe het nu loopt. Er zijn altijd punten die verbeterd kunnen worden maar die worden in goede samenwerking met Duo+ opgelost. Zo zitten er een aantal zaken in het zaakstelsel die beter moeten en daarmee is de organisatie samen met Duo+ aan de slag.

Eerder is al besloten tot een tweekoppig directiemodel. Doordat er problemen zijn geweest met de continuïteit van de gemeentesecretarissen hebben een aantal zaken iets langer geduurd. Dat had invloed op de voortgang van sommige dossiers, bijvoorbeeld als het gaat

om het inclusief werkgeverschap. Inmiddels is dat ook goed opgepakt en bij de andere gemeenten zijn gemeentesecretarissen weer in beeld. Dus de continuïteitsvraag speelt veel minder en de vertraging wordt weggewerkt.

Naar aanleiding van de motie die de raad heeft aangenomen om veel meer werk te maken van een diverser personeelsbeleid wordt dit gezamenlijk opgepakt maar wel in het kader van een breder inclusief werkgeverschap want dat behelst nog veel meer dan de punten die in de motie zijn genoemd. Dat wordt nu voortvarend opgepakt en als er ook resultaten zijn van de analyse zullen die zo snel mogelijk aan de raad worden gemeld.

Het Duo+-raadsledenplatform is iets voor de raad zelf. De raad kan via de griffie aangeven dat zij behoefte heeft aan om weer in overleg te treden met de raden van de andere gemeenten. Dan zal de griffie dat samen met Duo+ organiseren.

De 3 k's staan nog steeds voor kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid. Die zijn niet helemaal verdwenen maar wel is eerder afgesproken dat de organisatie zich niet helemaal fixeert op die punten omdat er ook maatwerk moet worden geleverd. De raad heeft ook zelf het besluit genomen dat daar wat minder waarde aan wordt gehecht als dat in strijd is met het maatwerk dat dient te worden geleverd in de dienstverlening. Voorts stelde de Onafhankelijke Partij Diemen nog een aantal kleine vragen maar als die nogmaals schriftelijk worden ingediend zullen ze worden beantwoord. Dat geldt ook voor de vragen van D66. De gemeente Aalsmeer heeft eerder aangegeven dat zij wat breder in de regio wilde kijken naar samenwerking, mede omdat ze problemen had met de samenwerking met Amstelveen. Inmiddels is de indruk dat het gesprek tussen Aalsmeer en Amstelveen goed verloopt om toch de samenwerking weer op te zetten maar op een andere manier in te richten. Als daar toch iets anders uitkomt zal Duo+ daar gesprekken over voeren maar de inschatting is dat dit op korte termijn niet zal gebeuren.

De continuïteitsvraag speelde wel eventjes door een aantal wisselingen, ook in de ondersteuning, maar de bestuursondersteuning is inmiddels ook goed in orde alsmede de vervanging van de gemeentesecretarissen. Er is nu sprake van een goed directiemodel en verwacht wordt dat dit straks op een goede manier kan worden voortgezet, ook met een nieuw team van gemeentesecretarissen in het directieberaad.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar de raad gaat.

8. Mededelingen van portefeuillehouder Sikkes-van de Berg

Er zijn geen mededelingen.

9. Afdoening motie 'Power Saver Game Diemen'

Onafhankelijke Partij Diemen geeft aan dat de Power Saver Game succesvol is verlopen omdat in een gezin wel 36% werd bespaard op energiekosten. In de motie is aan het college gevraagd om verder uit te zoeken of het spel door een grotere groep inwoners kon worden gespeeld zodat het een jaarlijks terugkerend geheel zou kunnen worden. Toen kwam de brief van het college maar er was geen sprake van een offerte van de bedenker van het spel. Het was een kosteninventarisatie en een rapportage gemaakt door een wetenschapper zonder commercieel oogmerk. In het voorstel staat gemeld dat de Universiteit Utrecht 1/3 van de kosten op zich zou nemen. Waarom heeft de wethouder energie geen draagvlak kunnen creëren door zijn collega's in omliggende gemeenten warm te maken voor het spel? Diemen zou de helft van het bedrag van een ton voor zijn rekening moeten nemen dat neerkomt op € 500 per deelnemend gezin. Dit zou betekenen dat de gedragsverandering

blijvend is bij een groot aantal van de deelnemers en die € 500 wordt door de deelnemende gezinnen in een jaar terugverdiend.

De opbrengst is dat de bewoners bewust worden over de verduurzaming en het belang van de energietransitie. Het was een mooie kans om naast het project Scheerlicht ook met een energie bewust Diemen hiermee op de landkaart te zetten. Het is jammer dat de motie wordt afgedaan met te duur, wij gaan er niets aan doen. De gemeente Opsterland met 30.000 inwoners wilde met 10 huishoudens meedoen, ook voor € 500 per huishouden. Nu wil de wethouder een energiespel met schoolkinderen onderzoeken maar heeft dat wel de impact die wordt gezocht voor alle inwoners van Diemen? Heeft de wethouder de Power Saver Game helemaal afgeserveerd? Wellicht kan de wethouder aankloppen bij Invest-MRA.

De voorzitter geeft aan dat de offerte is toegevoegd aan de stukken.

GroenLinks vindt dit een mooi initiatief om de bewoners meer bewust te maken van het energievraagstuk. De fractie is wel benieuwd of de gedragsverandering door dit spel ook op de lange termijn wordt vastgehouden. Is in de gemeente Diemen gemeten of dat het geval is of zijn de deelnemers al intrinsiek gemotiveerd om feitelijke veranderingen op dit gebied door te voeren in hun huishouding? Hoe kunnen mensen met stadsverwarming zonder slimme meter en met een elektrische auto ook aan dit spel deelnemen? De vraag is of de opbrengsten opwegen tegen de kosten.

Helaas wordt dit spel niet opgepakt binnen Duo+. Het is dan meer dan logisch dat de motie op de schaal van Diemen als afgedaan wordt beschouwd. Het college moet echter blijven zoeken naar alternatieve ideeën en initiatieven die leiden tot meer energiebewustzijn. De vraag is of dat ook op schoolniveau moet worden gedaan want daar wordt er al heel veel aan gedaan en het is de vraag of dat de meest duurzame effecten heeft. Waarom is dit onderwerp op de agenda gezet door de Onafhankelijke Partij Diemen?

Ons Diemen lijkt dit iets voor de Invest-MRA om hier geld in te steken.

Wethouder Sikkes heeft zeker enthousiasme voor de Power Saver Game en de energiebesparing voor de inwoners. Het voorstel is op verzoek van de heer Fijnheer met de raad gedeeld onder het welbekende slotje en dan is het lastig dat de Onafhankelijke Partij Diemen daaruit citeert. Het bedrag per huishouden is echter dermate hoog dat het college hier geen heil in zag. De gemeente heeft een bepaald budget voor duurzaamheid en daarmee wordt geprobeerd om zoveel mogelijk slagkracht te creëren en zoveel mogelijk verandering teweeg te brengen. Natuurlijk had kunnen worden gekeken naar een kleinere populatie zoals Opsterland dat doet maar de motie vraagt of het college wil onderzoeken of dit in Diemen kan worden uitgezet en dat is gedaan.

Dit bedrag is gebaseerd op 100 mensen en als het meer wordt nemen de kosten ook navenant toe. De kosten zitten namelijk vooral in het nog niet automatiseren van het programma. Alle extra manuren brengen ook kosten met zich mee. De vraag is of nu de tijd rijp is om het als gemeente op te pakken. Daarom is het ook afgeketst om dit met de Duo-gemeenten te doen omdat dit de prijs niet drukte. Dat laat onverlet dat de gemeente nog steeds in gesprek is met de heer Fijnheer en zodra dit concrete stappen met zich meebrengt zal de raad hierover worden geïnformeerd. De Invest-MRA lijkt hiervoor niet de juiste partner omdat de bedragen niet helemaal corresponderen met die die bij agendapunt 3 zijn genoemd. De heer Fijnheer is wel bezig om andere subsidiebronnen aan te boren en de gemeente zal daaraan meewerken, bijvoorbeeld door het schrijven van een aanbeveling. Huizen die geen intelligente meter hebben kunnen niet meedoen omdat die gegevens moeten worden opgehaald. Zo wordt dus ook berekend of het bij iemand een besparing

heeft opgeleverd. Als er elektrisch wordt gereden wordt een dergelijke hoeveelheid elektriciteit gebruikt dat dit een vertekend beeld geeft in de besparing.

De voorzitter wijst de raadsleden erop om in het vervolg van het debat niet meer te citeren uit vertrouwelijke stukken.

Onafhankelijke Partij Diemen zegt dat het niet echt een offerte is. Het is meer een soort document waarin een inventarisatie staat en een berekening van de kosten maar de strekking van het betoog van de voorzitter wordt begrepen. In ieder geval is de fractie verheugd dat de wethouder geïnteresseerd blijft in goede ideeën om op dit gebied stappen te ondernemen.

Ons Diemen vraagt of niet bijvoorbeeld subsidie kan worden aangevraagd bij de Raad voor het wetenschappelijk onderwijs. Wellicht kan de gemeente de universiteit helpen met het zoeken naar subsidiebronnen want het is een onderzoeksvraag.

De voorzitter geeft Ons Diemen in overweging om deze suggestie met de wethouder nader uit te werken.

Wethouder Sikkes zegt dat er vanuit de gemeente en vanuit de heer Fijnheer wordt gekeken welke subsidiebronnen hierbij passen. Daarnaast heeft het ook zijn persoonlijke interesse om iets te doen met energiearmoede. Er zijn weinig vergelijkbare producten op dit moment en dit is dus een unieke kans om hiermee aan de slag te kunnen maar dan moet wel wat worden gedaan aan de kosten.

In de memo worden een aantal voorbeelden genoemd die het onderzoeken waard zijn. Niet die specifiek van het onderwijs. Ze dienen echter een ander doel en gaan niet de effecten genereren die gezien zijn bij de eerste pilot van de Power Saver Game.

Er is een follow-up onderzoek gedaan naar blijvende effecten. De onderzoeker kan daar meer over vertellen. Wel bekend is dat er wel degelijk sprake is van gedragsverandering op de korte termijn. Als het gaat over de middellange of lange termijn zal dus ook langer de verandering moeten worden gemeten en zover is de wetenschap nog niet met betrekking tot dit product.

De voorzitter stelt vast dat met deze behandeling van de motie de motie als afgedaan mag worden beschouwd.

10. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.25 uur.